

Opis wskaźników

Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego oraz produktu dla działania 15.1 Wsparcie przedsiębiorstw w zakresie energetyki

Nazwa wskaźnika	Jednostka	Rodzaj	Typ	Poziom pomiaru	Charakter	Wskaźnik Ramy Wykonania	Definicja wskaźnika
WSKAŹNIKI REZULTATU BEZPOŚREDNIEGO							
Produkcja energii elektrycznej z nowo wybudowanych instalacji wykorzystujących OZE	MWhe/rok	rezultat bezpośredni	kluczowy - krajowy	projekt	rozliczeniowy	NIE	Definicja wskaźnika: Wskaźnik mierzy roczną wielkość produkcji energii elektrycznej z nowo wybudowanych instalacji odnawialnego źródła energii. Metoda pomiaru: Sposób pomiaru: należy wyliczyć wzrost wielkości wytwarzanej energii elektrycznej wybudowanych instalacji odnawialnego źródła energii w wyniku realizacji projektu. Wskaźnik odnosi się do wielkości wytwarzanej energii elektrycznej w ciągu roku. Szczególne przypadki podczas pomiaru: - do wskaźnika należy wliczyć dodatkową wielkość wytwarzanej energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych również w przypadku kogeneracji z OZE, - w przypadku budowy od podstaw instalacji odnawialnego źródła wielkość wytwarzanej energii przed projektem będzie wynosić zero. Moment pomiaru: na koniec 12 miesiąca od zakończenia okresu realizacji projektu określonego w umowie/decyzji o dofinansowaniu projektu lub, o ile wynika

Nazwa wskaźnika	Jednostka	Rodzaj	Typ	Poziom pomiaru	Charakter	Wskaźnik Ramy Wykonania	Definicja wskaźnika
							to ze specyfiki projektu, od uruchomienia przedsięwzięcia. Czas pomiaru: wartość początkowa: okres 12 miesięcy poprzedzający moment złożenia wniosku o dofinansowanie lub moment rozpoczęcia projektu; wartość końcowa: w okresie 12 miesięcy od zakończenia okresu realizacji projektu określonego w umowie/decyzji o dofinansowaniu projektu lub, o ile wynika to ze specyfiki projektu, od uruchomienia przedsięwzięcia.
Produkcja energii elektrycznej z nowych mocy wytwórczych instalacji wykorzystujących OZE	MWhe/rok	rezultat bezpośredni	kluczowy - krajowy	projekt	rozliczeniowy	NIE	Definicja wskaźnika: Wskaźnik mierzy roczną wielkość produkcji energii elektrycznej z nowych mocy wytwórczych (istniejących instalacji) wykorzystujących odnawialne źródła energii. Metoda pomiaru: Sposób pomiaru: należy wyliczyć wzrost wielkości wytwarzanej energii elektrycznej przebudowanych lub wyposażonych instalacji odnawialnego źródła energii w wyniku realizacji projektu – od wielkości wytwarzanej energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych po projekcie (wartość końcowa) należy odjąć wielkość wytwarzanej energii przed projektem (wartość początkowa). Wskaźnik odnosi się do wielkości wytwarzanej energii elektrycznej w ciągu roku. Szczególne przypadki podczas pomiaru:

Nazwa wskaźnika	Jednostka	Rodzaj	Typ	Poziom pomiaru	Charakter	Wskaźnik Ramy Wykonania	Definicja wskaźnika
							do wskaźnika należy wliczyć dodatkową wielkość wytwarzanej energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych również w przypadku kogeneracji z OZE. Moment pomiaru: na koniec 12 miesięcy od zakończenia okresu realizacji projektu określonego w umowie/decyzji o dofinansowaniu projektu lub, o ile wynika to ze specyfiki projektu, od uruchomienia przedsięwzięcia. Czas pomiaru: wartość początkowa: okres 12 miesięcy poprzedzający moment złożenia wniosku o dofinansowanie lub moment rozpoczęcia projektu; wartość końcowa: w okresie 12 miesięcy od zakończenia okresu realizacji projektu określonego w umowie/decyzji o dofinansowaniu projektu lub, o ile wynika to ze specyfiki projektu, od uruchomienia przedsięwzięcia.
Produkcja energii ciepłej z nowo wybudowanych instalacji wykorzystujących OZE	MWht/rok	rezultat bezpośredni	kluczowy - krajowy	projekt	rozliczeniowy	NIE	Definicja wskaźnika: Wskaźnik mierzy roczną wielkość produkcji energii ciepłej z nowo wybudowanych instalacji odnawialnego źródła energii. Metoda pomiaru: Sposób pomiaru: należy wyliczyć wzrost wielkości wytwarzanej energii ciepłej wybudowanych instalacji odnawialnego źródła energii w wyniku realizacji projektu. Wskaźnik

Nazwa wskaźnika	Jednostka	Rodzaj	Typ	Poziom pomiaru	Charakter	Wskaźnik Ramy Wykonania	Definicja wskaźnika
							odnosi się do wielkości wytwarzanej energii cieplnej w ciągu roku. Szczególne przypadki podczas pomiaru: - do wskaźnika należy wliczyć dodatkową wielkość wytwarzanej energii cieplnej ze źródeł odnawialnych również w przypadku kogeneracji z OZE. - w przypadku budowy od podstaw instalacji odnawialnego źródła wielkość wytwarzanej energii przed projektem będzie wynosić zero. Moment pomiaru: na koniec 12 miesięcy od zakończenia okresu realizacji projektu określonego w umowie/decyzji o dofinansowaniu projektu lub, o ile wynika to ze specyfiki projektu, od uruchomienia przedsięwzięcia. Czas pomiaru: wartość początkowa: okres 12 miesięcy poprzedzający moment złożenia wniosku o dofinansowanie lub moment rozpoczęcia projektu; wartość końcowa: w okresie 12 miesięcy od zakończenia okresu realizacji projektu określonego w umowie/decyzji o dofinansowaniu projektu lub, o ile wynika to ze specyfiki projektu, od uruchomienia przedsięwzięcia.
Produkcja energii	MWht/rok	rezultat bezpośredni	kluczowy - krajowy	projekt	rozliczeniowy	NIE	Definicja wskaźnika:

Nazwa wskaźnika	Jednostka	Rodzaj	Typ	Poziom pomiaru	Charakter	Wskaźnik Ramy Wykonania	Definicja wskaźnika
cieplnej z nowych mocy wytwórczych instalacji wykorzystujących OZE							Wskaźnik mierzy roczną wielkość produkcji energii cieplnej z nowych mocy wytwórczych (istniejących instalacji) wykorzystujących odnawialne źródła energii. Metoda pomiaru: Sposób pomiaru: należy wyliczyć wzrost wielkości wytwarzanej energii cieplnej przebudowanych lub wyposażonych instalacji odnawialnego źródła energii w wyniku realizacji projektu – od wielkości wytwarzanej energii cieplnej ze źródeł odnawialnych po projekcie (wartość końcowa) należy odjąć wielkość wytwarzanej energii przed projektem (wartość początkowa). Wskaźnik odnosi się do wielkości wytwarzanej energii cieplnej w ciągu roku. Szczególne przypadki podczas pomiaru: do wskaźnika należy wliczyć dodatkową wielkość wytwarzanej energii cieplnej ze źródeł odnawialnych również w przypadku kogeneracji z OZE. Moment pomiaru: na koniec 12 miesięcy od zakończenia okresu realizacji projektu określonego w umowie/decyzji o dofinansowaniu projektu lub, o ile wynika to ze specyfiki projektu, od uruchomienia przedsięwzięcia.

Nazwa wskaźnika	Jednostka	Rodzaj	Typ	Poziom pomiaru	Charakter	Wskaźnik Ramy Wykonania	Definicja wskaźnika
							Czas pomiaru: wartość początkowa: okres 12 miesięcy poprzedzający moment złożenia wniosku o dofinansowanie lub moment rozpoczęcia projektu; wartość końcowa: w okresie 12 miesięcy od zakończenia okresu realizacji projektu określonego w umowie/decyzji o dofinansowaniu projektu lub, o ile wynika to ze specyfiki projektu, od uruchomienia przedsięwzięcia.
Ilość zaoszczędzonej energii elektrycznej	MWh/rok	rezultat bezpośredni	kluczowy -krajowy	projekt	rozliczeniowy	NIE	Definicja wskaźnika: Wskaźnik mierzy ilość zaoszczędzonej w wyniku realizacji projektu energii elektrycznej w dystrybucji w ciągu pełnego roku po zakończeniu projektu w stosunku do roku bazowego. Metoda pomiaru: Sposób pomiaru: wartość bazowa: należy zawsze wpisać zero; wartość docelowa: należy odjąć od końcowego zużycia energii elektrycznej w okresie 1 roku przed rozpoczęciem realizacji projektu, końcowe zużycie energii elektrycznej w okresie 1 roku od zakończenia realizacji projektu (lub uruchomienia przedsięwzięcia) i podać w MWh/rok. Pomiar należy dokonać we wszystkich obiektach, procesach technologicznych, instalacjach, objętych projektem, w których realizowane były

Nazwa wskaźnika	Jednostka	Rodzaj	Typ	Poziom pomiaru	Charakter	Wskaźnik Ramy Wykonania	Definicja wskaźnika
							działania mające na celu zmniejszenie zużycia energii elektrycznej. Szczególne przypadki podczas pomiaru: - w przypadku przedsiębiorstw produkcyjnych: oblicza się różnicę między rocznym zużyciem energii elektrycznej w roku bazowym w stosunku do rocznego zużycia energii elektrycznej po zakończeniu projektu, skorygowaną w przypadku zmiany wielkości produkcji (inaczej mówiąc, do wyliczeń wskaźnika przed i po realizacji projektu należy przyjąć identyczny poziom produkcji – z okresu przed realizacją projektu), - w przypadku modernizacji energetycznej budynków oblicza się różnicę między rocznym zużyciem energii elektrycznej w roku bazowym w stosunku do rocznego zużycia energii elektrycznej po zakończeniu projektu, ale wskaźnik należy skorygować o wszelkie działania niezwiązane z realizacją projektu a sprzyjające zmniejszeniu zużycia energii (np. wyłączenia z eksploatacji części budynku, zmniejszenia zatrudnienia) (inaczej mówiąc, do wyliczeń wskaźnika przed i po realizacji projektu należy przyjąć

Nazwa wskaźnika	Jednostka	Rodzaj	Typ	Poziom pomiaru	Charakter	Wskaźnik Ramy Wykonania	Definicja wskaźnika
							identyczną kubaturę budynku – z okresu przed realizacją projektu). Moment pomiaru: na koniec 12 miesiąca od zakończenia okresu realizacji projektu określonego w umowie/decyzji o dofinansowaniu projektu lub, o ile wynika to ze specyfiki projektu, od uruchomienia przedsięwzięcia. Czas pomiaru: wartość początkowa: w okresie 12 pełnych miesięcy poprzedzających moment złożenia wniosku o dofinansowanie lub rozpoczęcie realizacji projektu; wartość końcowa: w okresie 12 miesięcy od zakończenia okresu realizacji projektu określonego w umowie/decyzji o dofinansowaniu projektu lub, o ile wynika to ze specyfiki projektu, od uruchomienia przedsięwzięcia (wartość docelowa = wartość początkowa - wartość końcowa).
Ilość zaoszczędzonej energii cieplnej	GJ/rok	rezultat bezpośredni	kluczowy -krajowy	projekt	rozliczeniowy	NIE	Definicja wskaźnika: Wskaźnik mierzy ilość zaoszczędzonego w wyniku realizacji projektu ciepła w dystrybucji w ciągu pełnego roku po zakończeniu projektu w stosunku do roku bazowego. Metoda pomiaru: Sposób pomiaru: wartość bazowa: należy zawsze wpisać zero; wartość docelowa: należy odjąć od końcowego zużycia ciepła w okresie

Nazwa wskaźnika	Jednostka	Rodzaj	Typ	Poziom pomiaru	Charakter	Wskaźnik Ramy Wykonania	Definicja wskaźnika
							1 roku przed rozpoczęciem realizacji projektu, końcowe zużycie ciepła w okresie 1 roku od zakończenia realizacji projektu (lub uruchomienia przedsięwzięcia) i podać w GJ/rok. Pomiar należy dokonać we wszystkich obiektach, procesach technologicznych, instalacjach, objętych projektem, w których realizowane były działania mające na celu zmniejszenie zużycia ciepła. Szczególne przypadki podczas pomiaru: • w przypadku przedsiębiorstw produkcyjnych oblicza się różnicę między rocznym zużyciem ciepła w roku bazowym w stosunku do rocznego zużycia ciepła po zakończeniu projektu, skorygowaną w przypadku zmiany wielkości produkcji (inaczej mówiąc, do wyliczeń wskaźnika przed i po realizacji projektu należy przyjąć identyczny poziom produkcji – z okresu przed realizacją projektu), • w przypadku modernizacji energetycznej budynków oblicza się różnicę między rocznym zużyciem ciepła w roku bazowym w stosunku do rocznego zużycia ciepła po zakończeniu projektu, ale wskaźnik należy skorygować o wszelkie działania niezwiązane z realizacją projektu a sprzyjające zmniejszeniu zużycia ciepła

Nazwa wskaźnika	Jednostka	Rodzaj	Typ	Poziom pomiaru	Charakter	Wskaźnik Ramy Wykonania	Definicja wskaźnika
							(np. wyłączenia z eksploatacji części budynku) (inaczej mówiąc, do wyliczeń wskaźnika przed i po realizacji projektu należy przyjąć identyczną kubaturę budynku – z okresu przed realizacją projektu). Moment pomiaru: na koniec 12 miesięcy od zakończenia okresu realizacji projektu określonego w umowie/decyzji o dofinansowaniu projektu lub, o ile wynika to ze specyfiki projektu, od uruchomienia przedsięwzięcia. Czas pomiaru: wartość początkowa: w okresie 12 pełnych miesięcy poprzedzających moment złożenia wniosku o dofinansowanie lub rozpoczęcie realizacji projektu; wartość końcowa: w okresie 12 miesięcy od zakończenia okresu realizacji projektu określonego w umowie/decyzji o dofinansowaniu projektu lub, o ile wynika to ze specyfiki projektu, od uruchomienia przedsięwzięcia (wartość docelowa = wartość początkowa – wartość końcowa).
Zmniejszenie zużycia energii końcowej w wyniku	GJ/rok	rezultat bezpośredni	kluczowy -krajowy	projekt	rozliczeniowy	NIE	Definicja wskaźnika: Wskaźnik mierzy zmniejszenie końcowego zużycia energii finalnej w wyniku realizacji projektów. Metoda pomiaru:

Nazwa wskaźnika	Jednostka	Rodzaj	Typ	Poziom pomiaru	Charakter	Wskaźnik Ramy Wykonania	Definicja wskaźnika
realizacji projektów							Sposób pomiaru: wartość bazowa: należy zawsze wpisać zero; wartość docelowa: należy odjąć od końcowego zużycia energii finalnej w okresie 1 roku przed rozpoczęciem realizacji projektu, końcowe zużycie energii finalnej w okresie 1 roku od zakończenia realizacji projektu (lub uruchomienia przedsięwzięcia) i przeliczyć na GJ/rok (1 MWh = 3,6 GJ). Pomiar należy dokonać we wszystkich obiektach, procesach technologicznych, instalacjach, objętych projektem, w których realizowane były działania mające na celu zmniejszenie zużycia energii. Szczególne przypadki podczas pomiaru: • w przypadku przedsiębiorstw produkcyjnych oblicza się różnicę między rocznym zużyciem energii finalnej w roku bazowym w stosunku do rocznego zużycia energii finalnej po zakończeniu projektu, skorygowaną w przypadku zmiany wielkości produkcji (inaczej mówiąc, do wyliczeń wskaźnika przed i po realizacji projektu należy przyjąć identyczny poziom produkcji – z okresu przed realizacją projektu), • w przypadku budynków i budowli, wskaźnik należy skorygować o wszelkie działania niezwiązane z realizacją projektu a sprzyjające zmniejszeniu zużycia energii

Nazwa wskaźnika	Jednostka	Rodzaj	Typ	Poziom pomiaru	Charakter	Wskaźnik Ramy Wykonania	Definicja wskaźnika
							(np. wyłączenia z eksploatacji części budynku, zmniejszenia zatrudnienia) (inaczej mówiąc, do wyliczeń wskaźnika przed i po realizacji projektu należy przyjąć identyczną kubaturę budynku – z okresu przed realizacją projektu) Moment pomiaru: na koniec 12 miesięcy od zakończenia okresu realizacji projektu określonego w umowie/decyzji o dofinansowaniu projektu lub, o ile wynika to ze specyfiki projektu, od uruchomienia przedsięwzięcia. Czas pomiaru: wartość początkowa: w okresie 12 pełnych miesięcy poprzedzających moment złożenia wniosku o dofinansowanie lub rozpoczęcie realizacji projektu; wartość końcowa: w okresie 12 miesięcy od zakończenia okresu realizacji projektu określonego w umowie/decyzji o dofinansowaniu projektu lub, o ile wynika to ze specyfiki projektu, od uruchomienia przedsięwzięcia (wartość docelowa = wartość początkowa –wartość końcowa).
WSKAŹNIKI PRODUKTU							
Liczba przedsiębiorstw	przedsiębiorstwa	produkt	kluczowy wspólny	program projekt	rozliczeniowy	NIE	Definicja wskaźnika: Wskaźnik mierzy liczbę przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie ze środków

Nazwa wskaźnika	Jednostka	Rodzaj	Typ	Poziom pomiaru	Charakter	Wskaźnik Ramy Wykonania	Definicja wskaźnika
otrzymujących wsparcie (CI1)							strukturalnych w każdej możliwej formie w ramach projektu (CI1). Metoda pomiaru: Sposób pomiaru: należy zliczyć liczbę przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie ze środków strukturalnych w każdej możliwej formie w ramach projektu (CI1). Wskaźnik obejmuje przedsiębiorstwa składające wniosek oraz przedsiębiorstwa będące partnerami w ramach realizowanego projektu i mogące otrzymać wsparcie ze środków strukturalnych w każdej możliwej formie. Moment pomiaru: w okresie od podpisania umowy o dofinansowanie, przy czym osiągnięte wartości powinny zostać wykazane najpóźniej we wniosku o płatność końcową.
Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje (CI2)	przedsiębiorstwa	produkt	kluczowy wspólny	program projekt	rozliczeniowy	NIE	Definicja wskaźnika: Wskaźnik mierzy liczbę przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie w formie bezzwrotnego bezpośredniego wsparcia finansowego (dotacje) w ramach projektu (CI2). Wskaźnik wlicza się do wskaźnika „Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CI1)”. Metoda pomiaru: Sposób pomiaru: należy zliczyć liczbę przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie w formie bezzwrotnego bezpośredniego wsparcia finansowego (dotacje) w ramach

Nazwa wskaźnika	Jednostka	Rodzaj	Typ	Poziom pomiaru	Charakter	Wskaźnik Ramy Wykonania	Definicja wskaźnika
							projektu. Wskaźnik obejmuje przedsiębiorstwa składające wniosek oraz przedsiębiorstwa będące partnerami w ramach realizowanego projektu i mogące otrzymać wsparcie ze środków strukturalnych w formie dotacji. Moment pomiaru: w okresie od podpisania umowy o dofinansowanie, przy czym osiągnięte wartości powinny zostać wykazane najpóźniej we wniosku o płatność końcową.
Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych (CI34)	Tony równoważnika CO ₂	produkt	kluczowy-wspólny	program, projekt	rozliczeniowy	NIE	Definicja wskaźnika: Wskaźnik mierzy szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych. Metoda pomiaru: Sposób pomiaru: wartość bazowa: należy wpisać zawsze wartość zero; wartość docelowa: należy zliczyć łączny szacunkowy roczny spadek na koniec pierwszego roku od momentu zakończenia realizacji projektu (ewentualnie od uruchomienia przedsięwzięcia), a nie całkowity spadek w całym okresie odniesienia. Szczególne przypadki podczas pomiaru: w przypadku projektów dotyczących produkcji energii odnawialnej, prognoza musi opierać się na wielkości emisji unikniętej. Należy założyć, że energia odnawialna jest neutralna i nie emituje gazów cieplarnianych, dlatego wielkość

Nazwa wskaźnika	Jednostka	Rodzaj	Typ	Poziom pomiaru	Charakter	Wskaźnik Ramy Wykonania	Definicja wskaźnika
							emisji unikniętej można wyliczyć na bazie ilości energii w GJ możliwej do wyprodukowania przez wspartą infrastrukturę w ciągu roku po zakończeniu projektu (wielkość tej energii należy wyliczyć z mocy produkcyjnej instalacji OZE wyrażonej w MW, mnożąc ją przez zakładany czas pracy urządzenia, przeliczając na GJ stosując zależność 1 MWh = 3,6 GJ). Następnie należy wyliczyć wskaźnik emisji CO ₂ (WE) dla paliwa, które służyło do produkcji tej energii przed realizacją projektu (np. węgiel kamienny, węgiel brunatny, ropa naftowa, gaz ziemny, drewno opałowe itd.) lub dla węgla kamiennego, w przypadku gdy wnioskodawca nie produkował wcześniej energii (zgodnie z metodologią przyjętą w Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury i Rozwoju w sprawie metodologii wyznaczania charakterystyki energetycznej budynku lub części budynku oraz świadectw charakterystyki energetycznej z dn. 27 lutego 2015r.). Dane dotyczące wskaźników emisji CO ₂ i rodzajów działalności należy pobrać z raportów Krajowego Ośrodka Bilansowania i Zarządzania Emisjami (KOBIZE), Dane w raportach są podawane w jednostkach kg/GJ, dlatego wyliczony

Nazwa wskaźnika	Jednostka	Rodzaj	Typ	Poziom pomiaru	Charakter	Wskaźnik Ramy Wykonania	Definicja wskaźnika
							ekwiwalent należy podzielić przed 1000 i podać w tonach, w przypadku projektów polegających na oszczędności energii, prognoza musi opierać się na wielkości emisji zredukowanej. Należy ją wyliczyć jako ilość energii pierwotnej oszczędzonej w pełnym roku po realizacji projektu (lub uruchomieniu przedsięwzięcia) dzięki realizacji projektu. Oszczędność energii można wyliczyć na podstawie potencjalnej produkcji energii w ciągu roku przed realizacją projektu, od której należy odjąć potencjalną produkcję energii w ciągu roku od zakończenia realizacji projektu (wielkość obu energii należy wyliczyć z mocy produkcyjnej instalacji przed i po projekcie wyrażonej w MW, mnożąc je przez zakładany czas pracy urządzenia, przeliczając na GJ stosując zależność 1 MWh = 3,6 GJ). Jeżeli oszczędność (wzrost efektywności energetycznej) dotyczy instalacji OZE, wartość wskaźnika „Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych (CI34)” będzie równa zero, bowiem zakłada się, że energia odnawialna jest neutralna i nie emituje gazów cieplarnianych,

Nazwa wskaźnika	Jednostka	Rodzaj	Typ	Poziom pomiaru	Charakter	Wskaźnik Ramy Wykonania	Definicja wskaźnika
							- w przypadku przedsiębiorstw produkcyjnych wyliczoną wartość wskaźnika należy skorygować o zmianę wielkości produkcji tak, aby wskaźnik odwzorowywał tylko wpływ projektu na obniżenie emisji gazów cieplarnianych (inaczej mówiąc, do wyliczeń wskaźnika przed i po realizacji projektu należy przyjąć identyczny poziom produkcji – z okresu przed realizacją projektu). - w przypadku projektów dotyczącej głębokiej termomodernizacji, w których dodatkowy element będzie stanowiła instalacja do produkcji energii elektrycznej z OZE wartość wskaźnika będzie stanowiła suma redukcji emisji gazów cieplarnianych wyliczonych w audycie energetycznym, w związku z działaniami służącymi poprawie efektywności energetycznej oraz suma unikniętej emisji gazów cieplarnianych wyliczona w formularzu wniosku o dofinansowanie przez wnioskodawcę w tabeli D.11, której wartość wynika z budowy, rozbudowy lub przebudowy instalacji do produkcji energii elektrycznej z OZE, stanowiącej dodatkowy element projektu Moment pomiaru: pomiar szacunkowy, na koniec realizacji projektu, osiągnięte

Nazwa wskaźnika	Jednostka	Rodzaj	Typ	Poziom pomiaru	Charakter	Wskaźnik Ramy Wykonania	Definicja wskaźnika
							wartości powinny zostać wykazane we wniosku o płatność końcową. Czas pomiaru: szacunkowy spadek emisji gazów, objęty wskaźnikiem, musi dotyczyć okresu 12 miesięcy od zakończenia okresu realizacji projektu określonego w umowie/decyzji o dofinansowaniu projektu lub, o ile wynika to ze specyfiki projektu, od uruchomienia przedsięwzięcia.
Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE	szt.	produkt	kluczowy - krajowy	projekt	rozliczeniowy	NIE	Definicja wskaźnika: Wskaźnik mierzy liczbę wybudowanych w ramach projektu jednostek wytwórczych wykorzystujących instalacje odnawialnego źródła energii do wytwarzania energii elektrycznej. Metoda pomiaru: Sposób pomiaru: należy zliczyć liczbę wybudowanych lub rozbudowanych jednostek wytwórczych wykorzystujących instalacje odnawialnego źródła energii do wytwarzania energii elektrycznej. Szczególne przypadki podczas pomiaru: nie należy wliczać jednostek wytwarzania energii elektrycznej przebudowanych w ramach realizacji projektu i wliczonych do wskaźnika: „Liczba przebudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE”

Nazwa wskaźnika	Jednostka	Rodzaj	Typ	Poziom pomiaru	Charakter	Wskaźnik Ramy Wykonania	Definicja wskaźnika
							Moment pomiaru: w okresie od podpisania umowy o dofinansowanie, przy czym osiągnięte wartości powinny zostać wykazane najpóźniej we wniosku o płatność końcową.
Liczba przebudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE	szt.	produkt	kluczowy - krajowy	projekt	rozliczeniowy	NIE	Definicja wskaźnika: Wskaźnik mierzy liczbę przebudowanych w ramach projektu jednostek wytwórczych wykorzystujących instalacje odnawialnego źródła energii do wytwarzania energii elektrycznej. Metoda pomiaru: Sposób pomiaru: należy zliczyć liczbę przebudowanych jednostek wytwórczych wykorzystujących instalacje odnawialnego źródła energii do wytwarzania energii elektrycznej. Szczególne przypadki podczas pomiaru: nie należy wliczać jednostek wytwarzania energii elektrycznej wybudowanych w ramach realizacji projektu i wliczonych do wskaźnika: „Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE”. Moment pomiaru: w okresie od podpisania umowy o dofinansowanie, przy czym osiągnięte wartości powinny zostać wykazane najpóźniej we wniosku o płatność końcową.

Nazwa wskaźnika	Jednostka	Rodzaj	Typ	Poziom pomiaru	Charakter	Wskaźnik Ramy Wykonania	Definicja wskaźnika
Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE	szt.	produkt	kluczowy - krajowy	projekt	rozliczeniowy	NIE	Definicja wskaźnika: Wskaźnik mierzy liczbę wybudowanych w ramach projektu jednostek wytwórczych wykorzystujących instalacje odnawialnego źródła energii do wytwarzania energii cieplnej. Metoda pomiaru: Sposób pomiaru: należy zliczyć liczbę wybudowanych lub rozbudowanych jednostek wytwórczych wykorzystujących instalacje odnawialnego źródła energii do wytwarzania energii cieplnej. Szczególne przypadki podczas pomiaru: nie należy wliczać jednostek wytwarzania energii cieplnej przebudowanych w ramach realizacji projektu i wliczonych do wskaźnika: „Liczba przebudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE”. Moment pomiaru: w okresie od podpisania umowy o dofinansowanie, przy czym osiągnięte wartości powinny zostać wykazane najpóźniej we wniosku o płatność końcową.
Liczba przebudowanych jednostek wytwarzania energii	szt.	produkt	kluczowy - krajowy	projekt	rozliczeniowy	NIE	Definicja wskaźnika: Wskaźnik mierzy liczbę przebudowanych w ramach projektu jednostek wytwórczych wykorzystujących instalacje odnawialnego źródła energii do wytwarzania energii cieplnej. Metoda pomiaru:

Nazwa wskaźnika	Jednostka	Rodzaj	Typ	Poziom pomiaru	Charakter	Wskaźnik Ramy Wykonania	Definicja wskaźnika
cieplnej z OZE							Sposób pomiaru: należy zliczyć liczbę przebudowanych jednostek wytwórczych wykorzystujących instalacje odnawialnego źródła energii do wytwarzania energii cieplnej. Szczególne przypadki podczas pomiaru: nie należy wliczać jednostek wytwarzania energii cieplnej wybudowanych w ramach realizacji projektu i wliczonych do wskaźnika: „Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE”. Moment pomiaru: w okresie od podpisania umowy o dofinansowanie, przy czym osiągnięte wartości powinny zostać wykazane najpóźniej we wniosku o płatność końcową.
Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej i elektrycznej z OZE w ramach kogeneracji	szt.	produkt	kluczowy - krajowy	projekt	rozliczeniowy	NIE	Definicja wskaźnika: Wskaźnik mierzy liczbę wybudowanych w ramach projektu jednostek wytwórczych wykorzystujących instalacje odnawialnego źródła energii do wytwarzania energii elektrycznej i cieplnej w wysokosprawnej kogeneracji. Metoda pomiaru: Sposób pomiaru: należy zliczyć liczbę wybudowanych lub rozbudowanych jednostek wytwórczych wykorzystujących instalacje odnawialnego źródła energii do wytwarzania

Nazwa wskaźnika	Jednostka	Rodzaj	Typ	Poziom pomiaru	Charakter	Wskaźnik Ramy Wykonania	Definicja wskaźnika
							energii elektrycznej i ciepłej w wysokosprawnej kogeneracji. Szczególne przypadki podczas pomiaru: - nie należy wliczać jednostek wytwarzania energii elektrycznej i ciepłej w kogeneracji przebudowanych w ramach realizacji projektu i wliczonych do wskaźnika: „Liczba przebudowanych jednostek wytwarzania energii ciepłej i elektrycznej z OZE w ramach kogeneracji”, - we wskaźniku nie będą ujęte jednostki, które wytwarzają energię w kogeneracji nie wysokosprawnej ze względu na niewspieranie takich jednostek w ramach typów projektów współfinansowanych w ramach Działania. Moment pomiaru: w okresie od podpisania umowy o dofinansowanie, przy czym osiągnięte wartości powinny zostać wykazane najpóźniej we wniosku o płatność końcową.
Liczba przebudowanych jednostek wytwarzania energii ciepłej i elektrycznej	szt.	produkt	kluczowy - krajowy	projekt	rozliczeniowy	NIE	Definicja wskaźnika: Wskaźnik mierzy liczbę przebudowanych w ramach projektu jednostek wytwórczych wykorzystujących instalacje odnawialnego źródła energii do wytwarzania energii elektrycznej i ciepłej w wysokosprawnej kogeneracji.

Nazwa wskaźnika	Jednostka	Rodzaj	Typ	Poziom pomiaru	Charakter	Wskaźnik Ramy Wykonania	Definicja wskaźnika
z OZE w ramach kogeneracji							Metoda pomiaru: Sposób pomiaru: należy zliczyć liczbę przebudowanych jednostek wytwórczych wykorzystujących instalacje odnawialnego źródła energii do wytwarzania energii elektrycznej i ciepłej w wysokosprawnej kogeneracji. Szczególne przypadki podczas pomiaru: - nie należy wliczać jednostek wytwarzania energii elektrycznej i ciepłej w kogeneracji wybudowanych w ramach realizacji projektu i wliczonych do wskaźnika: „Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii ciepłej i elektrycznej z OZE w ramach kogeneracji”, - we wskaźniku nie będą ujęte jednostki, które wytwarzają energię w kogeneracji nie wysokosprawnej ze względu na niewspieranie takich jednostek w ramach typów projektów współfinansowanych w ramach Działania. Moment pomiaru: w okresie od podpisania umowy o dofinansowanie, przy czym osiągnięte wartości powinny zostać wykazane najpóźniej we wniosku o płatność końcową.
Dodatkowa zdolność wytwarzania	MWe	produkt	kluczowy krajowy	projekt	rozliczeniowy	NIE	Definicja wskaźnika: Wskaźnik mierzy roczną potencjalną wielkość produkcji energii elektrycznej w warunkach

Nazwa wskaźnika	Jednostka	Rodzaj	Typ	Poziom pomiaru	Charakter	Wskaźnik Ramy Wykonania	Definicja wskaźnika
energii elektrycznej w warunkach wysokosprawnej kogeneracji							wysokosprawnej kogeneracji, w tym w instalacjach odnawialnego źródła energii objętych projektem. Wskaźnik mierzy, o ile bezwzględnie wzrosła zdolność wytwarzania energii elektrycznej w warunkach wysokosprawnej kogeneracji, a nie rzeczywistą produkcję tej energii. Metoda pomiaru: Sposób pomiaru: należy wyliczyć wzrost zdolności wytwarzania energii elektrycznej w warunkach wysokosprawnej kogeneracji instalacji wybudowanych, przebudowanych lub wyposażonych w wyniku realizacji projektu od zdolności wytwarzania energii elektrycznej po projekcie należy odjąć zdolność wytwarzania tej energii przed projektem. Wskaźnik odnosi się do potencjalnie wytworzonej energii elektrycznej w ciągu roku, a nie do faktycznej rocznej produkcji energii elektrycznej. Szczególne przypadki podczas pomiaru: w przypadku budowy od podstaw instalacji odnawialnego źródła energii zdolność wytwórcza przed projektem będzie wynosić zero. Moment pomiaru: wielkość szacunkowa (potencjalna) – pomiaru należy dokonać na koniec realizacji projektu na podstawie uzyskanej mocy produkcyjnej (przemnożonej

Nazwa wskaźnika	Jednostka	Rodzaj	Typ	Poziom pomiaru	Charakter	Wskaźnik Ramy Wykonania	Definicja wskaźnika
							przez efektywny czas pracy), osiągnięte wartości powinny zostać wykazane we wniosku o płatność końcową.
Dodatkowa zdolność wytwarzania energii cieplnej w warunkach wysokosprawnej kogeneracji	MWt	produkt	kluczowy - krajowy	projekt	rozliczeniowy	NIE	Definicja wskaźnika: Wskaźnik mierzy roczną potencjalną wielkość produkcji energii cieplnej w warunkach wysokosprawnej kogeneracji, w tym w instalacjach odnawialnego źródła energii objętych projektem. Wskaźnik mierzy, o ile bezwzględnie wzrosła zdolność wytwarzania energii cieplnej w warunkach wysokosprawnej kogeneracji, a nie rzeczywistą produkcję tej energii. Metoda pomiaru: Sposób pomiaru: należy wyliczyć wzrost zdolności wytwarzania energii cieplnej w warunkach wysokosprawnej kogeneracji instalacji wybudowanych, przebudowanych lub wyposażonych w wyniku realizacji projektu –od zdolności wytwarzania energii cieplnej po projekcie należy odjąć zdolność wytwarzania tej energii przed projektem. Wskaźnik odnosi się do potencjalnie wytworzonej energii cieplnej w ciągu roku, a nie do faktycznej rocznej produkcji energii cieplnej. Szczególne przypadki podczas pomiaru: • w przypadku budowy od podstaw instalacji odnawialnego źródła energii zdolność

Nazwa wskaźnika	Jednostka	Rodzaj	Typ	Poziom pomiaru	Charakter	Wskaźnik Ramy Wykonania	Definicja wskaźnika
							wytwórcza przed projektem będzie wynosić zero. Moment pomiaru: wielkość szacunkowa (potencjalna) – pomiaru należy dokonać na koniec realizacji projektu na podstawie uzyskanej mocy produkcyjnej (przemnożonej przez efektywny czas pracy), osiągnięte wartości powinny zostać wykazane we wniosku o płatność końcową.
Dodatkowa zdolność wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych	MWe	produkt	kluczowy krajowy	program projekt	rozliczeniowy	NIE	Definicja wskaźnika: Wskaźnik mierzy wzrost zdolności wytwarzania energii elektrycznej w wybudowanych, przebudowanych lub wyposażonych instalacjach odnawialnego źródła energii w wyniku realizacji projektu. Wskaźnik należy wybierać zawsze łącznie ze wskaźnikiem Dodatkowa zdolność wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych (kWe) Metoda pomiaru: Sposób pomiaru: należy wyliczyć wzrost zdolności wytwarzania wybudowanych, przebudowanych lub wyposażonych instalacji odnawialnego źródła energii w wyniku realizacji projektu – od zdolności wytwarzania energii elektrycznej po projekcie należy odjąć zdolność wytwarzania tej energii przed projektem.

Nazwa wskaźnika	Jednostka	Rodzaj	Typ	Poziom pomiaru	Charakter	Wskaźnik Ramy Wykonania	Definicja wskaźnika
							Wskaźnik odnosi się do zdolności wytwarzania (maksymalnej produkcji wykorzystującej 100% mocy produkcyjnych), a nie do faktycznej rocznej produkcji energii. Szczególne przypadki podczas pomiaru: - do wskaźnika należy wliczyć dodatkową zdolność wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych również w przypadku kogeneracji, - w przypadku budowy od podstaw instalacji odnawialnego źródła energii zdolność wytwórcza przed projektem będzie wynosić zero, Moment pomiaru: na koniec realizacji projektu, osiągnięte wartości powinny zostać wykazane we wniosku o płatność końcową.
Dodatkowa zdolność wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych	kWe	produkt	specyficzny-regionalny	program projekt	rozliczeniowy	NIE	Definicja wskaźnika: Wskaźnik mierzy wzrost zdolności wytwarzania energii elektrycznej w wybudowanych, przebudowanych lub wyposażonych instalacjach odnawialnego źródła energii w wyniku realizacji projektu. Wskaźnik należy wybierać zawsze łącznie ze wskaźnikiem Dodatkowa zdolność wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych (MWe) Metoda pomiaru:

Nazwa wskaźnika	Jednostka	Rodzaj	Typ	Poziom pomiaru	Charakter	Wskaźnik Ramy Wykonania	Definicja wskaźnika
							Sposób pomiaru: należy wyliczyć wzrost zdolności wytwarzania wybudowanych, przebudowanych lub wyposażonych instalacji odnawialnego źródła energii w wyniku realizacji projektu – od zdolności wytwarzania energii elektrycznej po projekcie należy odjąć zdolność wytwarzania tej energii przed projektem. Wskaźnik odnosi się do zdolności wytwarzania (maksymalnej produkcji wykorzystującej 100% mocy produkcyjnych), a nie do faktycznej rocznej produkcji energii. Szczególne przypadki podczas pomiaru: - do wskaźnika należy wliczyć dodatkową zdolność wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych również w przypadku kogeneracji, - w przypadku budowy od podstaw instalacji odnawialnego źródła energii zdolność wytwórcza przed projektem będzie wynosić zero, Moment pomiaru: na koniec realizacji projektu, osiągnięte wartości powinny zostać wykazane we wniosku o płatność końcową.
Dodatkowa zdolność wytwarzania energii	MWt	produkt	kluczowy krajowy	program projekt	rozliczeniowy	NIE	Definicja wskaźnika: Wskaźnik mierzy wzrost zdolności wytwarzania energii cieplnej w wybudowanych, przebudowanych lub wyposażonych

Nazwa wskaźnika	Jednostka	Rodzaj	Typ	Poziom pomiaru	Charakter	Wskaźnik Ramy Wykonania	Definicja wskaźnika
ciepłej ze źródeł odnawialnych							instalacjach odnawialnego źródła energii w wyniku realizacji projektu. Wskaźnik należy wybierać zawsze łącznie ze wskaźnikiem Dodatkowa zdolność wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych (kWt) Metoda pomiaru: Sposób pomiaru: należy wyliczyć wzrost zdolności wytwarzania wybudowanych, przebudowanych lub wyposażonych instalacji odnawialnego źródła energii w wyniku realizacji projektu – od zdolności wytwarzania energii ciepłej po projekcie należy odjąć zdolność wytwarzania tej energii przed projektem. Wskaźnik odnosi się do zdolności wytwarzania (maksymalnej produkcji wykorzystującej 100% mocy produkcyjnych), a nie do faktycznej rocznej produkcji energii. Szczególne przypadki podczas pomiaru: - do wskaźnika należy wliczyć dodatkową zdolność wytwarzania energii ciepłej ze źródeł odnawialnych również w przypadku kogeneracji, - w przypadku budowy od podstaw instalacji odnawialnego źródła energii zdolność wytwórcza przed projektem będzie wynosić zero,

Nazwa wskaźnika	Jednostka	Rodzaj	Typ	Poziom pomiaru	Charakter	Wskaźnik Ramy Wykonania	Definicja wskaźnika
							Moment pomiaru: na koniec realizacji projektu, osiągnięte wartości powinny zostać wykazane we wniosku o płatność końcową.
Dodatkowa zdolność wytwarzania energii cieplnej ze źródeł odnawialnych	kWt	produkt	specyficzny-regionalny	program projekt	rozliczeniowy	NIE	Definicja wskaźnika: Wskaźnik mierzy wzrost zdolności wytwarzania energii cieplnej w wybudowanych, przebudowanych lub wyposażonych instalacjach odnawialnego źródła energii w wyniku realizacji projektu. Wskaźnik należy wybierać zawsze łącznie ze wskaźnikiem Dodatkowa zdolność wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych (MWt) Metoda pomiaru: Sposób pomiaru: należy wyliczyć wzrost zdolności wytwarzania wybudowanych, przebudowanych lub wyposażonych instalacji odnawialnego źródła energii w wyniku realizacji projektu – od zdolności wytwarzania energii cieplnej po projekcie należy odjąć zdolność wytwarzania tej energii przed projektem. Wskaźnik odnosi się do zdolności wytwarzania (maksymalnej produkcji wykorzystującej 100% mocy produkcyjnych), a nie do faktycznej rocznej produkcji energii. Szczególne przypadki podczas pomiaru:

Nazwa wskaźnika	Jednostka	Rodzaj	Typ	Poziom pomiaru	Charakter	Wskaźnik Ramy Wykonania	Definicja wskaźnika
							- do wskaźnika należy wliczyć dodatkową zdolność wytwarzania energii cieplnej ze źródeł odnawialnych również w przypadku kogeneracji, - w przypadku budowy od podstaw instalacji odnawialnego źródła energii zdolność wytwórcza przed projektem będzie wynosić zero, Moment pomiaru: na koniec realizacji projektu, osiągnięte wartości powinny zostać wykazane we wniosku o płatność końcową.
Liczba przedsiębiorstw, które w wyniku wsparcia poprawiły efektywność energetyczną	szt.	produkt	kluczowy -krajowy	projekt	rozliczeniowy	NIE	Definicja wskaźnika: wskaźnik mierzy liczbę przedsiębiorstw, które w wyniku wsparcia poprawiły swoją efektywność energetyczną w jakimkolwiek poziomie, skali i zakresie. Metoda pomiaru: Sposób pomiaru: należy zliczyć liczbę przedsiębiorstw, które w wyniku wsparcia poprawiły swoją efektywność energetyczną w jakimkolwiek poziomie, skali i zakresie. Szczególne przypadki podczas pomiaru: - do wskaźnika wlicza się przedsiębiorstwa, które przeprowadziły głęboką termomodernizację przynajmniej jednego swojego obiektu, - do wskaźnika wlicza się przedsiębiorstwa, które wprowadziły przynajmniej jedną

Nazwa wskaźnika	Jednostka	Rodzaj	Typ	Poziom pomiaru	Charakter	Wskaźnik Ramy Wykonania	Definicja wskaźnika
							technologię odzysku energii wraz z systemem wykorzystania energii ciepła odpadowego, - do wskaźnika wlicza się przedsiębiorstwa, które zredukowały straty energii, ciepła, wody, w tym umożliwiły odzysk i ponowne wykorzystanie ciepła odpadowego, - do wskaźnika wlicza się przedsiębiorstwa, które wprowadziły przynajmniej jedną energooszczędną technologię użytkowania energii (oszczędzającą energię elektryczną, ciepło, chłód, wodę), - do wskaźnika wlicza się przedsiębiorstwa, które wprowadziły przynajmniej jedną energooszczędną technologię odnawialnego źródła energii, - do wskaźnika wlicza się przedsiębiorstwa, które przebudowały przynajmniej jedną linię produkcyjną na bardziej efektywną energetycznie. Moment pomiaru: w okresie od podpisania umowy o dofinansowanie, przy czym osiągnięte wartości powinny zostać wykazane najpóźniej we wniosku o płatność końcową.
Liczba zmodernizowanych	szt.	produkt	kluczowy -krajowy	projekt	rozliczeniowy	NIE	Definicja wskaźnika: Wskaźnik mierzy liczbę budynków poddanych przedsięwzięciom termomodernizacyjnym podczas realizacji projektu mających na celu

Nazwa wskaźnika	Jednostka	Rodzaj	Typ	Poziom pomiaru	Charakter	Wskaźnik Ramy Wykonania	Definicja wskaźnika
energetycznie budynków							zwiększenie efektywności energetycznej budynku oraz lokalnych sieci ciepłowniczych i lokalnych źródeł ciepła. Metoda pomiaru: Sposób pomiaru: należy zliczyć liczbę budynków poddanych przedsięwzięciom termomodernizacyjnym podczas realizacji projektu. Szczególne przypadki podczas pomiaru: - do wskaźnika należy wliczyć budynek, w którym nastąpiło zmniejszenie zapotrzebowania na energię końcową dostarczaną do budynku na potrzeby ogrzewania i przygotowania ciepłej wody użytkowej, - do wskaźnika należy wliczyć budynek, w którym nastąpiło ulepszenie, w wyniku którego następuje zmniejszenie strat energii pierwotnej w lokalnych sieciach ciepłowniczych oraz zasilających je lokalnych źródłach ciepła, jeżeli budynki do których dostarczana jest z tych sieci energia, spełniają wymagania w zakresie oszczędności energii i izolacyjności cieplnej, określone w przepisach techniczno-budowlanych, lub zostały podjęte działania mające na celu zmniejszenie zużycia energii dostarczanej do tych budynków,

Nazwa wskaźnika	Jednostka	Rodzaj	Typ	Poziom pomiaru	Charakter	Wskaźnik Ramy Wykonania	Definicja wskaźnika
							- do wskaźnika należy wliczyć budynek, w którym nastąpiło wykonanie przyłącza technicznego do scentralizowanego źródła ciepła, w związku z likwidacją lokalnego źródła ciepła, w wyniku czego następuje zmniejszenie kosztów pozyskania ciepła dostarczanego do budynku, - do wskaźnika należy wliczyć budynek, w którym nastąpiło całkowita lub częściowa zamiana źródeł energii na źródła odnawialne lub zastosowanie wysokosprawnej kogeneracji. W przypadku ulepszenia polegającego na poprawie izolacyjności cieplnej przegród, powinny być spełnione minimalne wymagania dotyczące oszczędności energii i izolacyjności cieplnej określone w przepisach techniczno-budowlanych. Moment pomiaru: w okresie od podpisania umowy o dofinansowanie, przy czym osiągnięte wartości powinny zostać wykazane najpóźniej we wniosku o płatność końcową.
Powierzchnia użytkowa budynków poddanych termomodernizacji	m ²	produkt	kluczowy - krajowy	projekt	rozliczeniowy	NIE	Definicja wskaźnika: Wskaźnik mierzy liczbę m² powierzchni użytkowej budynków poddanych przedsięwzięciom termomodernizacyjnym podczas realizacji projektu. Metoda pomiaru:

Nazwa wskaźnika	Jednostka	Rodzaj	Typ	Poziom pomiaru	Charakter	Wskaźnik Ramy Wykonania	Definicja wskaźnika
							Sposób pomiaru: należy zliczyć powierzchnię użytkową budynków poddanych przedsięwzięciom termomodernizacyjnym podczas realizacji projektu. Do wyliczeń należy zastosować następującą definicję powierzchni użytkowej - powierzchnia mierzona po wewnętrznej długości ścian na wszystkich kondygnacjach, z wyjątkiem powierzchni klatek schodowych oraz szybów dźwigowych; za kondygnację uważa się również garaże podziemne, piwnice, sutereny i poddasza użytkowe (art. 1a pkt 5 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych). Szczególne przypadki podczas pomiaru: • jeżeli w projekcie następuje poprawa efektywności energetycznej w zakresie lokalnych sieci ciepłowniczych i lokalnych źródeł ciepła, do wskaźnika należy wliczyć całą powierzchnię użytkową budynku(ów), w którym źródła ciepła lub sieci ciepłownicze zostały poddane przedsięwzięciom termomodernizacyjnym, • jeżeli w projekcie następuje poprawa efektywności energetycznej budynków, do wskaźnika należy wliczyć pomieszczenia, piętra lub części budynku, w których realizowane były

Nazwa wskaźnika	Jednostka	Rodzaj	Typ	Poziom pomiaru	Charakter	Wskaźnik Ramy Wykonania	Definicja wskaźnika
							przedsięwzięcia termomodernizacyjne opisane w Obwieszczeniu Ministra Energii z dnia 23 listopada 2016 r. w sprawie szczegółowego wykazu przedsięwzięć służących poprawie efektywności energetycznej. Moment pomiaru: w okresie od podpisania umowy o dofinansowanie, przy czym osiągnięte wartości powinny zostać wykazane najpóźniej we wniosku o płatność końcową.

Monitorowanie postępów realizacji Programów Operacyjnych w perspektywie 2014-2020 odbywa się na dwóch poziomach:

- na poziomie programu – wskaźniki umieszczone w dokumencie RPO WL 2014-2020 – za ich monitorowanie odpowiedzialna jest IZ przed KE,
- na poziomie projektu – wskaźniki wybrane do monitorowania w poszczególnych projektach (na podstawie dokumentu SZOOP) – za monitorowanie ich osiągnięcia przez beneficjenta odpowiedzialna jest IZ/IP.

Na poziomie programu monitorowane są poniższe rodzaje wskaźników:

- wskaźniki rezultatu strategicznego – źródło: statystyka publiczna,
- wskaźniki rezultatu bezpośredniego – źródło: dane monitoringowe z projektów,
- wskaźniki produktu - źródło: dane monitoringowe z projektów.

Dla celów rzetelności monitorowania postępów wdrażania polityki spójności w Polsce minister właściwy ds. rozwoju wydał stosowne wytyczne „Wytyczne w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020”, do których załączona jest Wspólna Lista Wskaźników Kluczowych (obligatoryjna dla projektów realizowanych w ramach poszczególnych celów tematycznych oraz pomocy technicznej) zawierająca wskaźniki produktu i rezultatu bezpośredniego:

- wspólne dla państw UE (tzw. common indicator - CI) – lista CI dla EFRR jest załącznikiem do Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1301/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.,
- krajowe.

Część wskaźników z ww. listy została wybrana do monitorowania na poziomie programu. Ponadto dla monitorowania postępów wdrażania PO w każdej Osi Priorytetowej spośród wskaźników produktu danej Osi wybrano wskaźniki do tzw. Ram Wykonania. Dla tych wskaźników oszacowano wartości docelowe dla roku 2023. Z ich osiągnięcia IZ jest rozliczana przed KE ze skutkami natury finansowej (ewentualna utrata rezerwy wykonania bądź też wstrzymanie płatności). W programie operacyjnym znalazły się również wskaźniki specyficzne – spoza listy WLWK – adekwatne tylko dla RPO WL.

W SZOOP w każdym działaniu znajduje się lista wskaźników mierzonych na poziomie projektu zawierająca:

- a) wskaźniki produktu mierzone na poziomie Programu (w tym wskaźniki RW):
  - kluczowe (WLWK, w tym CI),
  - specyficzne – właściwe dla RPO WL,
- b) pozostałe wskaźniki produktu (nie mierzone na poziomie programu):
  - kluczowe (WLWK, w tym CI),
  - specyficzne – właściwe dla danego typu projektów,
- c) wskaźniki rezultatu bezpośredniego mierzone na poziomie Programu (w tym wskaźniki RW):
  - kluczowe (WLWK, w tym CI),
  - specyficzne – właściwe dla RPO WL,
- d) pozostałe wskaźniki rezultatu bezpośredniego (nie mierzone na poziomie programu):
  - kluczowe (WLWK, w tym CI),
  - specyficzne - właściwe dla danego typu projektów.

Zgodnie z Wytocznymi w zakresie monitorowania postępów rzeczowych realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020 Beneficjent ma obowiązek wybrać wszystkie adekwatne do zakresu projektu wskaźniki kluczowe (z listy WLWK).

By spełnić wymogi MR a także zagwarantować sprawną realizację programu, na etapie oceny merytorycznej projektu sprawdzane jest czy projekt zakłada wskaźniki adekwatne do zakresu rzeczowego i czy wybrano wszystkie adekwatne wskaźniki (w tym wskaźniki z ram wykonania).

Wybrane z listy umieszczonej w SZOOP wskaźniki produktu i rezultatu bezpośredniego w danym projekcie podlegają monitorowaniu w trakcie postępów realizacji projektu:

- wskaźniki produktu – wykazywane są we wniosku o płatność za okres, w którym osiągnięto daną wartość wskaźnika, przy czym osiągnięte wartości powinny zostać wykazane najpóźniej we wniosku o płatność końcową,
- wskaźniki rezultatu bezpośredniego – wykazywane są co do zasady w okresie 12 miesięcy od zakończenia finansowej realizacji projektu określonego w umowie/decyzji o dofinansowaniu projektu lub, o ile wynika to ze specyfiki projektu, od uruchomienia przedsięwzięcia, bądź też w okresie trwałości projektu, na zasadach określonych przez IP - w przypadku wskaźników, których termin

realizacji został wydłużony na wniosek beneficjenta i za zgodą IP, przy czym osiągnięte wartości wykazywane są w korekcie do wniosku o płatność końcową.

Wykaz użytych pojęć:

Budowa jednostki wytwórczej – budowa jednostki wytwórczej od podstaw lub rozbudowa istniejącej jednostki wytwórczej powodująca zwiększenie mocy wytwórczej tej jednostki.

Ciepło – energia cieplna w wodzie gorącej, parze lub w innych nośnikach (art. 3 pkt 2 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne).

Dotacja – podlegające szczególnym zasadom rozliczania środki z budżetu państwa, budżetu jednostek samorządu terytorialnego oraz z państwowych funduszy celowych przeznaczone na podstawie niniejszej ustawy, odrębnych ustaw lub umów międzynarodowych, na finansowanie lub dofinansowanie realizacji zadań publicznych (art. 126 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych).

Efektywność energetyczna – oznacza ilość zaoszczędzonej energii ustaloną w drodze pomiaru lub oszacowania zużycia przed wdrożeniem środka mającego na celu poprawę efektywności energetycznej i po jego wdrożeniu, z jednoczesnym zapewnieniem normalizacji warunków zewnętrznych wpływających na zużycie energii (art. 2 pkt 103 Rozporządzenia Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r.).

Emisja – wprowadzane w wyniku działalności człowieka, bezpośrednio lub pośrednio do powietrza, gazy cieplarniane lub inne substancje (art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 17 lipca 2009 r. o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji)

Emisja uniknięta – wielkość emisji, jaka mogłaby zostać wprowadzona do powietrza w danym roku z instalacji w ramach technologii stosowanych powszechnie do wytwarzania określonego produktu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a na skutek zastosowania innego rozwiązania technicznego lub technologicznego albo innych surowców lub paliw w nowej instalacji nie została wprowadzona do powietrza (art. 2 pkt 6 ustawy z dnia 17 lipca 2009 r. o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji).

Emisja zredukowana – niewynikająca z obniżenia produkcji wielkość emisji, jaka nie została wprowadzona do powietrza w danym roku z instalacji istniejącej wskutek podjętych działań modernizacyjnych, mających na celu obniżenie wielkości emisji przypadającej na jednostkę powstającego produktu lub jednostkę wykorzystywanego surowca, materiału lub paliwa w zakładzie, na którego terenie jest położona instalacja (art. 2 pkt 7 ustawy z dnia 17 lipca 2009 r. o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji).

Energia – energia przetworzona w dowolnej postaci (art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne).

Energia finalna – energia lub paliwa stałe, ciekłe i gazowe będące nośnikami energii chemicznej używane przez odbiorcę końcowego (art. 2 pkt 7 ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o efektywności energetycznej; art. 3 pkt 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne)

Energia pierwotna – energia zawarta w pierwotnych nośnikach energii, pozyskiwanych bezpośrednio ze środowiska, a w szczególności: w węglu kamiennym energetycznym (łącznie z węglem odzyskanym z hałd), w węglu kamiennym koksowym, w węglu brunatnym, w ropy naftowej (łącznie z gazoliną), w gazie ziemnym wysokometanowym (łącznie z gazem z odmetanowania kopalń węgla kamiennego), w gazie ziemnym zaazotowanym, w torfie do celów opałowych, oraz energię: wody, wiatru, słoneczną, geotermalną wykorzystywaną do wytwarzania energii elektrycznej, ciepła lub chłodu, a także biomasę w rozumieniu ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o biokomponentach i biopaliwach ciekłych (Dz.U. z 2021 r. poz.1355, 1642) (art. 2 pkt 6 ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o efektywności energetycznej).

Gazy cieplarniane – gazy, o których mowa z załączniku do ustawy z dnia 17 lipca 2009 r. o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji tj. dwutlenek węgla (ditlenek węgla CO₂), metan (CH₄), podtlenek azotu (N₂O), heksafluorek siarki (SF₆), trifluorek azotu (NF₃), fluorowęglowodory (HFCs), perfluorowęglowodory (PFCs).

Instalacja odnawialnego źródła energii – instalacja stanowiąca wyodrębniony zespół: a) urządzeń służących do wytwarzania energii opisanych przez dane techniczne i handlowe, w których energia jest wytwarzana z odnawialnych źródeł energii lub b) obiektów budowlanych i urządzeń stanowiących całość techniczno-użytkową służący do wytwarzania biogazu rolniczego, a także połączony z tym zespołem magazyn energii, w tym magazyn biogazu rolniczego (art. 2 pkt 13 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii).

Jednostka wytwórcza – wyodrębniony zespół urządzeń należący do przedsiębiorstwa energetycznego, służący do wytwarzania energii i wyprowadzania mocy (art. 3 pkt 43 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne). W przypadku budynków mieszkalnych i budynków użyteczności publicznej jest to zespół urządzeń służących do wytwarzania energii.

Kogeneracja – równoczesne wytwarzanie ciepła i energii elektrycznej lub mechanicznej w trakcie tego samego procesu technologicznego (art. 3 pkt 33 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne)

Końcowe zużycie energii brutto – nośniki energii dostarczone do celów energetycznych przemysłowi, sektorowi transportowemu, gospodarstwom domowym, sektorowi usługowemu, w tym sektorowi świadczącemu usługi publiczne, rolnictwu, leśnictwu i rybołówstwu, łącznie z: a) zużyciem energii elektrycznej i ciepła przez przemysł energetyczny na wytwarzanie energii elektrycznej i ciepła, b) stratami energii elektrycznej i ciepła powstającymi podczas ich przesyłania i dystrybucji (art. 2 pkt 16 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii).

Lokalna sieć ciepłownicza – sieć ciepłownicza dostarczająca ciepło do budynków z lokalnych źródeł ciepła (art. 2 pkt 6 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków).

Lokalne źródło ciepła – a) kotłownia lub węzeł cieplny, z których nośnik ciepła jest dostarczany bezpośrednio do instalacji ogrzewania i ciepłej wody w budynku, b) ciepłownia osiedlowa lub grupowy wymiennik ciepła wraz z siecią ciepłowniczą o mocy nominalnej do 11,6 MW, dostarczająca ciepło do budynków (art. 2 pkt 7 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków).

Odbiorca końcowy – odbiorca dokonujący zakupu paliw lub energii na własny użytek; do własnego użytku nie zalicza się energii elektrycznej zakupionej w celu jej zużycia na potrzeby wytwarzania, przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej (art. 3 pkt 13a ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne).

Odnawialne źródło energii – odnawialne, niekopalne źródła energii obejmujące energię wiatru, energię promieniowania słonecznego, energię aerotermalną, energię geotermalną, energię hydrotermalną, hydroenergię, energię fal, prądów i pływów morskich, energię otrzymywaną z biomasy, biogazu, biogazu rolniczego oraz z biopłynów (art. 2 pkt 22 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii)

Oszczędność energii – ilość energii stanowiąca różnicę między energią potencjalnie zużytą przez obiekt, urządzenie techniczne lub instalację w danym okresie przed zrealizowaniem jednego lub kilku przedsięwzięć służących poprawie efektywności energetycznej, a energią zużytą przez ten obiekt, urządzenie techniczne lub instalację w takim samym okresie, po zrealizowaniu tych przedsięwzięć i po uwzględnieniu znormalizowanych warunków zewnętrznych wpływających na zużycie energii (art. 2 pkt 10 ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o efektywności energetycznej).

Przedsiębiorstwo – podmiot prowadzący działalność gospodarczą bez względu na jego formę prawną. Zalicza się tu w szczególności osoby prowadzące działalność na własny rachunek oraz firmy rodzinne zajmujące się rzemiosłem lub inną działalnością, a także spółki lub stowarzyszenia prowadzące regularną działalność gospodarczą (art. 1 Załącznika I do Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu).

Przedsięwzięcie termomodernizacyjne – przedsięwzięcia, których przedmiotem jest: a) ulepszenie, w wyniku którego następuje zmniejszenie zapotrzebowania na energię dostarczaną na potrzeby ogrzewania i podgrzewania wody użytkowej oraz ogrzewania do budynków mieszkalnych, budynków zbiorowego zamieszkania oraz budynków stanowiących własność jednostek samorządu terytorialnego służących do wykonywania przez nie zadań publicznych, b) ulepszenie w wyniku, którego następuje zmniejszenie strat energii pierwotnej w lokalnych sieciach ciepłowniczych oraz zasilających je lokalnych źródłach ciepła, jeżeli budynki wymienione w lit. a, do których dostarczana jest z tych

sieci energia, spełniają wymagania w zakresie oszczędności energii, określone w przepisach prawa budowlanego, lub zostały podjęte działania mające na celu zmniejszenie zużycia energii dostarczanej do tych budynków, c) wykonanie przyłącza technicznego do scentralizowanego źródła ciepła, w związku z likwidacją lokalnego źródła ciepła, w wyniku czego następuje zmniejszenie kosztów pozyskania ciepła dostarczanego do budynków wymienionych w lit. a., d) całkowita lub częściowa zamiana źródeł energii na źródła odnawialne lub zastosowanie wysokosprawnej kogeneracji (art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków).

Przepisy techniczno-budowlane – rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie.

Wysokosprawna kogeneracja – wytwarzanie energii elektrycznej lub mechanicznej i ciepła użytkowego w kogeneracji, które zapewnia oszczędność energii pierwotnej zużywanej w: a) jednostce kogeneracji w wysokości nie mniejszej niż 10% w porównaniu z wytwarzaniem energii elektrycznej i ciepła w układach rozdzielonych o referencyjnych wartościach sprawności dla wytwarzania rozdzielonego lub b) jednostce kogeneracji o mocy zainstalowanej elektrycznej poniżej 1 MW w porównaniu z wytwarzaniem energii elektrycznej i ciepła w układach rozdzielonych o referencyjnych wartościach sprawności dla wytwarzania rozdzielonego (art. 3 pkt 38 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne).

Wytwarzanie – produkcja paliw lub energii w procesie energetycznym (art. 3 pkt 45 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne).